

MESSI

LUCA CAIOLI

Viac než superhviezda

Od autora celosvetového bestselleru **RONALDO** Posadnutý dokonalosťou

MESSI

Viac než superhviezda

Luca Caioli
Lionel Andrés
MESSI
Viac než superhviezda

Preklad rozšíreného a aktualizovaného vydania 2015
Copyright © LUCA CAIOLI 2015
Copyright © TIMY PARTNERS, spol. s r. o.

Anglický originál vyšiel pod názvom
Messi 2015: More Than a Superstar
LUCA CAIOLI

Preložil, upravil a autorsky doplnil Igor Otčenáš
Jazyková redaktorka Silvia Semaková
Sadzba a zalomenie LAYOUT, s. r. o., Bratislava
Použité fotografie s láskavosťou rodiny Messiovcov, Getty Imagies, Isifa

Vydalo vydavateľstvo TIMY PARTNERS spol. s r. o.
Pražská 5
811 04 Bratislava

ISBN 978-80-89311-71-2

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukováná, uchovávaná v informačnom systéme alebo rozširovaná elektronicky, mechanicky, fotokópiami či iným spôsobom bez predchádzajúceho písomného súhlasu majiteľa práv.

MESSI

Viac než superhviezda

Luca Caioli

Preložil, upravil a autorsky doplnil Igor Otčenáš

Obsah

1	Rosario	1
	<i>Rozhovor s Celiou a Marcelou Cuccittiniovými</i>	
2	Garibaldiho nemocnica	7
	<i>24. júna 1987</i>	
3	Najmenší zo všetkých	13
	<i>Jedného letného popoludnia roku 1992</i>	
4	Taký ako vždy	19
	<i>Rozhovor s Cintiou Arellanovou</i>	
5	Červený a čierny	22
	<i>21. marca 1994</i>	
6	Bol ako Gardel	29
	<i>Rozhovor s Adriánom Coriom</i>	
7	Veľkosť: small	32
	<i>31. januára 1997</i>	
8	Cez veľkú mláku	37
	<i>17. septembra 2000</i>	
9	Provizórna licencia	44
	<i>6. marca 2001</i>	

10	Puyolova maska	49
	<i>Rozhovor s Álexom Garcíom</i>	
11	Debut	53
	<i>16. novembra 2003</i>	
12	Videopáska	59
	<i>29. júna 2004</i>	
13	Futbal je jeho hračka	67
	<i>Rozhovor s Franciscom „Pancho“ Ferrarom</i>	
14	Priateľ	70
	<i>Rozhovor s Pablom Zabaletom</i>	
15	Telenovela	72
	<i>3. októbra 2005</i>	
16	Dúšok čerstvého vzduchu	80
	<i>Rozhovor s Fernandom Solanasom</i>	
	<i>Adidas Iberia</i>	
17	Chlapec zápasu	84
	<i>22. februára 2006</i>	
18	Ani jediná minútu	90
	<i>30. júna 2006</i>	
19	Pozitívna diskriminácia	102
	<i>Rozhovor s Jorgem Valdanom</i>	
20	Diabol	105
	<i>10. marca 2007</i>	

21	Leo a Diego <i>18. apríla 2007</i>	111
22	Má pred sebou dlhú kariéru <i>Rozhovor s Frankom Rijkaardom</i>	125
23	Musíš to dokázať <i>Rozhovor s Carlosom Salvadorom Bilardom</i>	129
24	Sklamanie <i>15. júla 2007</i>	132
25	Elektrizujúce decko <i>Rozhovor s Alfiom „El Coco“ Basilem</i>	138
26	Bronz a striebro <i>17. decembra 2007</i>	141
27	Fyzické myslenie <i>Rozhovor s Robertom Perfumom El Marsical</i>	147
28	Dlhá cesta ku zlatu <i>22. mája 2008</i>	150
29	Šťastie <i>27. mája 2009</i>	166
30	Trojnásobné šťastie <i>1., 19. a 21. decembra 2009</i>	182
31	Príval slz <i>3. júla 2010</i>	194
32	Prekvapenie <i>10. januára 2011</i>	206

33	Jednoducho najlepši <i>28. mája 2011</i>	215
34	Nenaplnený sen <i>16. júla 2011</i>	228
35	Pohárové eso <i>14., 17., 26. augusta 2011</i>	235
36	Hetrik <i>9. januára 2012</i>	238
37	Rekord <i>7. januára 2013</i>	242
38	Závislosť od Messiho <i>19. mája 2013</i>	257
39	Barcelona <i>Rozhovor s Leom Messim</i>	269
40	Búrlivá sezóna <i>17. mája 2014</i>	278
41	Pomsta histórie <i>13. júla 2014</i>	287
42	Zo San Sebastiána do Berlína <i>6. júna 2015</i>	296
43	Bodka za sezónou, prvé písmeno novej Osobný dotazník Bibliografia Poďakovanie	307 311 316 319

1. kapitola

Rosario

Rozhovor s Celiou a Marcelou Cuccittiniovými

„Kúpim kus zadného. Takú hovädzinu som videla aj v Barcelone, ale neviem, ako to tam volajú. Každý kúsok trochu posolím, potom ho namočím vo vajci a obalím v strúhanke. Vypražím ich pekne dozlatista a potom vložím do rúry. Potom na jemno nakrájam cibuľu a tú opražím. Keď je dobiela, pridám posekané paradajky, trochu vody, soľ, oregano a štipku cukru. Nechám to variť asi dvadsať minút. Keď je sós hotový, polejem ním poriadne každý kus hovädziny. Vezmem z chladničky kúsok smotanového syra, prípadne tvrdý syr, nakrájam ho na tenké plátky a položím na mäso. Potom to dám do rúry, kým sa syr neroztopí. Potom už treba len opražiť paradajky ako prílohu a neapolský rezeň (*milanesa a la napolitana*) je hotový.“

Celia Messiová popisuje s vášňou skúsenej kuchárky obľúbené jedlo svojho syna Lionela.

„Keď som v Barcelone, musím mu to pripraviť dva- i trikrát do týždňa. Zje minimálne tri stredne veľké kusky. Hladím ho po vlašoch a hovorím mu: ‚Vďaka môjmu neapolskému reznú a nášmu tradičnému argentínskemu čaju *mate* dávaš toľko gólov.‘ Je to pravda: keď dal tri góly Realu Madrid, zjedol svoje obľúbené jedlo a večer vypil ten čaj.“ Lionel má jednoduché chute: rezeň, nie však so šunkou či z konského mäsa; kurča s omáčkou z korenia, cibule, paradajok a oregana. Nemusia to byť nejaké vyberané jedlá, aké pripravuje jeho brat Rodrigo, ktorý, ako je všeobecne známe, je kuchár a jeho snom je skôr či neskôr otvoriť si vlastnú reštauráciu. Pre Rodriga je samozrejmosťou experimentovať s novými receptmi, hoci to na jeho mladšieho brata

nerobí nejaký veľký dojem. Je Lionel na sladké? „Áno, Leo miluje čokoládu a *alfajores* (tradičné keksy, plnené karamelom, čo je argentínska národná delikatesa – pozn. aut.); keď ideme do Španielska, vždy ich privezieme so sebou celé škatule, takže má dostatočné zásoby.“ Potom Celia rozpráva historku o tom, ako raz malému Leovi sľúbil tréner za každý gól jeden keks, tak ich v jedinom zápase nasádzal hneď osem. Aby si pochutnal.

Nad šálkou kávy v bare La Tienda na bulváre San Martín de Rosario mi matka hráča FC Barcelona s dresom č. 10 vášnivo rozpráva o svojom synovi, ktorého pozná celý svet. Čierne vlasy, jemný úsmev a nezameniteľné črty tváre, pripomínajúce Lea (aj keď ona sa smeje a tvrdí, že sa jej syn celkom podobá na svojho otca). Celia María Cuccittini Oliveira de Messiová má mäkký, príjemný hlas. Keď rozpráva, často pokukáva po svojej sestre Marcelle, ktorá sedí oproti. Najmladšia z dcér rodiny Cuccittiniovcov Marcela je tiež matkou futbalistov: Maximiliano (25) hrá za Flamengo v Brazílii; Emanuel (21) hrá od júla 2008 ako záložník za klub Mníchov 1860 v druhej nemeckej lige; najmladší dvanásťročný Bruno chodí do futbalovej školy Renata Cesariniho, do ktorej kedysi chodili takí hráči ako Fernando Redondo či Santiago Solari. Marcela Cuccittini de Biancucchiiová je Leovou krstnou matkou a najobľúbenejšou tetou. Keď je Leo v Rosariu, práve v jej dome trávi najviac voľného času. „Musíme tam za ním chodiť alebo volať, čo s ním je. Samozrejme, moja sestra ho rozmaznáva,“ hovorí Celia. „A keď je doma Emanuel, tí dvaja sú nerozluční.“ Od detstva si bez oddychu spolu kopali loptu. „Vždy ich bolo päť chlapcov: moji traja Matías, Rodrigo a Leo a dvaja sestričky Maximiliano a Emanuel. V nedeľu sme pred obedom chodievali k sestre a chlapci sa vždy hrávali na ulici,“ spomína si Celia. „Boli to divoké hry, raz futbal, raz futbal s tenisákom. Často sa to končilo Leovým plačom, lebo buď prehral, alebo ho jeden z tých starších nejak obohral.“

„Práve nedávno mi môj Maxi pripomenul, ako sa hrávali,“ pripája sa Marcela. „A povedal mi, že ak sa niekedy znovu všetci stretnú v Ro-

sariu, chcel by to hrať ako za starých čias – Messiovci proti Biancuchiovcom.“

A tak sa v spomienkach dostávame k starej matke Celii, k jej skvelému jedlu, k cukránskym výrobkom, k nedeľným rodinným stretnutiam a k vášni k futbalu. Bola to ona, ktorá chodievala s deťmi na tréningy. Bola to ona, ktorá nástojila na tom, aby dovolili Lionelovi hrať, aj keď na to ešte nemal vek, lebo bol najmladší a najmenší. „On bol totiž,“ hovorí Celia, „vždy malý. Tréneri sa báli, že ho protihráči zadupú do zeme, že ho zrania, ale stará matka Celia stála na svojom: ‚Prihrajte to Lionelovi, prihrajte to tomu malému chlapcovi, len on vie strieľať góly.‘ A bola to ona, ktorá nás presvedčila, aby sme mu kúpili kopačky. Je smutné, že ho dnes nemôže vidieť. Zomrela, keď mal Leo desať rokov, ale ktovie, možno tam hore niekde sedí a pozerá sa, kým sa stal a je šťastná za svojho vnuka, ktorého mala tak veľmi rada.“

Ale ako začal Leo hrať futbal? Kto ho to naučil? Odkiaľ sa v ňom vzal taký talent – je to otázka génov? „Ja neviem, možno od otca, možno od bratov, možno od bratrancov. My v našej rodine sme vždy futbal milovali. Aj ja som fanúšik. Kto je môj idol? Maradona. Jeho kariéra, jeho góly, sledovala som ho s veľkým zaujatím. Na ihrisku to bol barbar. Keď som sa s ním stretla, tak som mu povedala: ‚Dúfam, že môj syn bude jedného dňa veľký futbalista a vy ho budete trénovať.‘ A hľa, čo sa nestalo... Maradona je dnes trénerom národného mužstva.“

Nasleduje pauza v rozprávaní tejto historky: na reštauračnom stolíku zazvoní mobil. Celia sa ospravedlní a poodíde, aby zobrala hovor. Marcela sa medzitým vráti k téme mladého Lea: „Bol úžasný, nemal ani jedenásť rokov, ale dokázal ovládať loptu ako nikto iný. Miloval ju a nikdy neprestal. Pálil na našu vchodovú bránu ostošesť, až ho susedia často napomínali, aby sa trochu krotil.“

Celia zloží mobil, sadne si a súhlasne prikyvuje: „Najhorším treskom preňho bolo zakázať mu tréning. ‚Nie, mamina, prosím, budem už dobrý, neboj sa. Sľubujem... dovoľ mi hrať,‘ modlikal, až kým ma neoblomil. Leo nebol temperamentné dieťa, ale nebol ani lenivý, vždy to bol dobrý chlapec, tichý a plachý, taký ako dnes.“

Naozaj? „Áno, naozaj. Sláva mu nepoplietla hlavu. Keď príde domov do Rosaria, vždy chce vyraziť s bratrancom Emanuelom na náš bulvár San Martín. Povieme mu, že to nie je možné, lebo hneď ako by ho tunajší ľudia uvideli, vypukla by hystéria a nedostal by sa ďalej ani na dva kroky. To ho vie rozladiť. Nerozumie tomu, hnevá ho to. V Barcelone zvyčajne chodieval nakupovať potraviny len tak v teplákoch a v športovom. Ronaldinho si vždy predtým urobil účes. Pýtal sa nášho Lea, či mu nešibe chodiť takto oblečený medzi ľudí. Ale jemu je to jedno. Preto nemá problém nechať sa fotiť s fanúšikmi a podpisovať sa im, aj keď je taký slávny. Občas večer, keď príde po dlhom čase domov, vojdem k nemu do izby a ľahnem si k nemu. Rozprávame sa, hladím ho po vlasoch a napoly žartom mu hovorím: ‚Čo všetko by mnoho dievčat dalo za to, aby mohli takto ležať vedľa teba.‘ Urobí grimasu a povie: ‚Nebud’ hlúpa, mami.‘“

Na stene v bare visia dresy argentínskych futbalistov. Je tam aj Leov barcelónsky, pod oknom, s číslom 30. „Oni tu ani nevedia, že som jeho matka, hoci žijeme v tomto meste,“ poznamenáva Celia, ktorá sa veľmi bojí slávy, lebo si uvedomuje riziko, ktoré prichádza s postavením celebrity a má jasné priority vo svojom živote i v živote svojich detí. To všetko je fajn, ale aký je to pocit byť matkou hviezdy? „Som pyšná, veľmi pyšná. Otvorím noviny a tam narazím – tu ako aj v Španielsku – na článok o ňom, alebo vidím číslo jeho dresu, prípadne fotky detí s jeho dresom... to ma naplňa hrdosťou. Preto ma vie zraniť kritika jeho hry, prípadne falošné informácie o jeho živote. Človeka to hlboko raní na duši a bolí, ak vám niekto zavolá a hovorí: videla si toto, počula si tamto? A Leo? Takmer nečíta, čo o ňom píšú. A ak si to všimne, tak sa ho to takmer nedotýka. Ale to neznamená, že si neprežil svoje krušné chvíle. Aj on mal svoje slabé momenty, najmä keď bol zranený, celé mesiace, keď to nešlo tak, ako by to chcel. Ak nastane niečo také, dvakrát nepremýšľam, zbalím si veci a idem do Barcelony zistiť, čo sa deje, byť pri ňom a čo najlepšie sa oňho postarať. Leo bol vždy chlapcom, ktorý držal všetky svoje problémy v sebe, pritom však bol na svoj vek veľmi vyspelý. Spomínam si, keď sme uvažovali o možnosti, aby sa

vrátil do Argentíny. Povedal mi: „Mami, neboj sa, zostanem tu, ty choď, Boh bude s nami.“ Má veľmi silnú vôľu.“

Potom sa Celia vracia k téme jeho úspechu, k ľuďom po oboch stranách Atlantiku, ktorí sa idú z neho zblázniť. „Najväčšmi sa mi páči to, že ho ľudia majú radi,“ hovorí Celia. „Milujú ho, lebo, aspoň si myslím, je prostý, skromný, dobrý človek. Vždy myslí na druhých, či sú všetci okolo neho v poriadku: jeho rodičia, jeho súrodenci, jeho synovci a neťere, jeho bratranci. Vždy myslí na svoju rodinu. Isteže, som jeho matka a matka, keď sa hovorí o jej deťoch, zreničkách jej oka, vždy o nich hovorí len v dobrom. Ale Leo má obrovské srdce.“

Ako vidí matka synovu budúcnosť? „Čo sa týka futbalu, dúfam, že sa zapíše do histórie tak ako Pelé či Maradona. Dúfam, že sa dostane ďaleko, veľmi ďaleko. Ale nadovšetko ako matka dúfam v Boha, že bude šťastný, že bude mať rodinu, že bude žiť svoj život, pretože ho vlastne doteraz ani nežil. Celkom sa oddal futbalu, telom i dušou. Nechodí von, nerobí množstvo vecí, ktoré robia mladí ľudia v jeho veku. Preto dúfam, že bude mať skvelý život. Zaslúži si ho.“

Nebo za veľkým kaviarenským oknom potemnelo. Doprava zhustla: autobusy, rozhegané dodávky autá s mračnami výfukových plynov za sebou, voz plný odpadkov ťahaný kostnatým koňom, množstvo ľudí, smerujúcich do obchodov alebo na autobusové zastávky. Celia už musí ísť domov; čaká tam na ňu María Sol, najmladší člen rodiny. Marcela musí vyzdvihnúť Bruna z futbalovej školy. Prší a Celia nástojí na tom, že odprevadí svojich hostí späť do centra mesta. Ide pre auto. Vo dverách Marcela prehodí niekoľko slov o starostiach, ktoré má ako matka – o zraneniach, o peniazoch, ktoré môžu vliezť človeku do hlavy. „Doposiaľ moje deti a Leo nestratili kontakt s realitou. Ja, moja rodina a rodina mojej sestry žijeme v tom istom meste, kde sme sa narodili, v tom istom dome ako vždy, nepresťahovali sme sa do iného kraja, nechceli sme opustiť svoje korene a naše deti sú také isté ako vždy boli. Dúfam, že sa to nikdy nezmení. Dúfam, že sa im nestane to, že stratia samých seba v sláve, ako sa to stalo mnohým futbalistom.“

Pri chodníku sa zastaví sivý volkswagen. Celia si to kľučkuje ulicami južnej časti Rosaria. Prejdeme popri Leovej starej škole a ona hovorí: „Nebol to dobrý žiak. Bol trošku lajdák.“

Pri športovom klube Tiro Suizo zabočí. Klub bol založený v roku 1889 emigrantmi z oblasti Tesina. Dve deti, príliš zaujaté futbalovou loptou, si auto vôbec nevšimnú.

„Presne takýto bol aj Lionel,“ povie Celia.

Garibaldiho nemocnica

24. júna 1987

Krémovobiela stavba v štýle 19. storočia, popisné číslo 1249, stojí na obdĺžnikovom pozemku na Visasorovej ulici. Je to talianska nemocnica, nesúca meno revolucionára Giuseppe Garibaldiho, ktorý má v Rosariu tiež sochu na Talianskom námestí (Plaza de Italia). Je to obľúbená postava, známa aj ako „Hrdina dvoch svetov“, pretože počas svojho exilu v Južnej Amerike sa zúčastnil mnohých bojov pozdĺž toku rieky Paraná. V tejto časti krajiny zanechali jeho Červené košeľe stopy všade možné: napríklad na pomenovaniach nemocníc v Rosariu i v Buenos Aires, založených politickými exulantmi, prívržencami Mazziniho a Garibaldiho, ako aj odborovými zväzmi. Nemocničný komplex v Rosariu bol založený 2. októbra 1892, aby slúžil talianskej komunite, ktorá v tom čase predstavovala viac než 70 % emigrantov, ktorí sem prišli z druhého brehu Atlantiku. A práve tu sa jedného zimného dňa o šiestej ráno začína príbeh Lionela Messiho, tretieho dieťaťa rodiny Messiovcov – Cuccittiniovcov.

Jeho otec Jorge má dvadsaťdeväť rokov a je šéfom oddelenia oceľarskej spoločnosti Acindar v mestečku Villa Constitución, vzdialenom asi päťdesiat kilometrov od Rosaria. Celia má dvadsaťsedem a pracuje v dielni na výrobu magnetov. Spoznali sa v ranom veku vo štvrti Las Heras, ležiacej v južnej časti mesta, predtým známej ako Estado de Israel a dnes nesúcej meno San Martín. Je to štvrť skromných pracujúcich ľudí. Celiin otec Antonio je opravárom – opravuje chladničky, klimatizáciu a iné elektrické zariadenia. Jej matka, tiež Celia, pracovala dlhé roky ako upratovačka. Jorgeho otec Eusebio si zarába na

životy ako stavbár; jeho matka Rosa María je tiež upratovačka. Ich domy sú od seba vzdialené sotva sto metrov. Ako mnoho miestnych ľudí, aj oni majú talianskych a španielskych predkov. Priezvisko Messi pochádza z talianskeho mesta Porto Recanati v provincii Macerata, kde sa narodil básnik Giacomo Leopardi a tenor Beniamino Gigli. Práve odtiaľto vyrazil Angelo Messi na jednej z mnohých lodí koncom 19. storočia do Ameriky hľadať lepší život v novom svete. Podobne ako mnohí iní emigranti, aj on cestoval treťou triedou.

Aj Cuccittiniovcí majú talianske korene z otcovej strany. Hoci rodiny pôvodne mierili na vlhké pampy, napokon sa usadili v meste.

Rosario leží 305 kilometrov od hlavného mesta Buenos Aires a je najväčším mestom v provincii Santa Fe. Leží na brehoch rieky Paraná. Popri rieke vedie promenáda Costanera, ktorá sa končí pri moste Nuestra Señora del Rosario. Ten spája ponad rieku a ostrovy mesto s časťou zvanou Victoria. Rieka Paraná bola vždy dôležitou obchodnou spojniciou: vyvážalo sa odtiaľ množstvo poľnohospodárskych produktov do celého Mercosuru (Spoločný trh juhu – po španielsky *Mercado Común del Sur* – je regionálna obchodná dohoda medzi juhoamerickými krajinami Brazíliou, Argentínou, Uruguajom, Venezuelou a Paraguajom – pozn. prekl.), teda hlavne sója, ktorá priniesla do oblasti bohatstvo a zmenila urbánny charakter oblasti. Okolo rieky vyrástli nové budovy, mrakodrapy a úžasné vily, ako aj pláže s jemným pieskom. Pri tom Rosario zostáva patriotickým mestom *par excellence*. Pod piedestálom s monumentom zástavy, postavenom v starom sovietskom štýle, pózujú skupiny školákov v bielom oblečení. Pamätník bol odhalený v roku 1957 presne na mieste, kde generál Manuel Belgrano nariadil 27. februára 1812 po prvý raz vyvesiť argentínsku národnú zástavu.

Rosario je mestom vnukov emigrantov zo slumov a vidieckych chatrí. Ale nechajme tak príbehy emigrantov, zmes kultúr, jazykov a tradícií, ktorými sa hemží celá Argentína, a vráťme sa k Jorgemu a Celii, ktorí sa do seba zamilovali a začali spolu chodiť už v ranom veku.

Zobrali sa 17. júna 1978 v kostole Corazón de María. Krajina sa práve zmieta v ošiali futbalových majstrovstiev sveta. Novomanželia,

ktorí trávia medové týždne v mestečku Bariloche, si nenechajú ujsť zápas Argentína – Brazília, ktorý sa hrá práve v Rosariu. Zápas sa skončil remízou 0 : 0. O osem dní neskôr na štadióne Monumental klubu River Plate v Buenos Aires belasobiely argentínsky národný tím, prezývaný v Argentíne Albicelestes (v doslovnom preklade „bieli a belasí“, v praxi prekladaní ako nebovomodrí) poráža Holandsko 3:1 a stáva sa svetovým šampiónom. Jedenástka v zložení Fillol, Olguín, Galván, Passarella, Tarantini, Ardiles, Gallego, Ortiz, Bertoni, Luque a Kempes dáva akoby zabudnúť na obdobie vojenskej diktatúry, oficiálne označované ako Proceso de Reorganización (niečo ako „normalizačný proces“, známy aj z histórie Československa – pozn. prekl.), na mŕtvych disidentov, na „zmiznutých“ (bez stopy sa v tomto období stratilo viac než tridsaťtisíc ľudí), na mučenie a krutú a krvavú vojenskú hrôzovládu diktatúry generála Jorgeho Rafaela Videlu, ktorá započala 24. marca 1976 odstránením prezidentky Isabely Perónovej. Na uliciach Buenos Aires môžete dodnes vidieť nápisy „Inmundo mundial“ – t. j. špinavé majstrovstvá sveta –, namaľované pod zeleným futbalovým trávnikom a s vročením „1978“.

Dva roky po štátnom prevrate v krajine stále vládne teror, ale život pokračuje ďalej. Celia s Jorgem sa stávajú rodičmi: 9. februára 1980 sa narodí Rodrigo Martín. 25. februára 1982, v jednu z najtemnejších hodín v histórii krajiny, sa narodí ich druhý syn Matías Horacio. Jedenásť dní predtým sa totiž skončila vojna o Falklandské ostrovy. Argentína prehrala a ráta svoje straty – 649 životov a viac než tisíc zranených, ku ktorým treba prirátat všetkých, ktorí nikdy nezabudnú na tie dva a pol mesiaca „osvetľovaných ohňom“. Mladí, neskúsení a zle vyzbrojení muži – dobrovoľníci sa pod vplyvom lacného patriotizmu pustili do boja o znovudobytie Falklandých ostrovov, okupovaných Veľkou Britániou už od dávneho roku 1833. Operácia Rosario, čo bolo kódové označenie kľúčovej argentínskej invázie, vedenej generálom Leopoldom Galtierim dňa 2. apríla 1982, bola zorganizovaná vojenskou juntou ako márný pokus odvrátiť pozornosť od katastrofálnych výsledkov jej hospodárskeho programu, zavedeného v 80. rokoch – od politiky, ktorá

priviedla krajinu k 90 % inflácii, k recesii vo všetkých oblastiach hospodárstva, k vzrastu vonkajšej zadlženosti súkromných spoločností i štátu, k devalvácii platov a hlavne k progresívnemu ochudobneniu strednej triedy (čo je charakteristické pre históriu krajiny v porovnaní s ostatnými latinskoamerickými krajinami). Vojna mala dať zabudnúť na drámy minulosti a ohlúpnuť ľudí vlnou patriotizmu. Lenže Galtieri nebol pripravený na Železnú lady, ako prezývali britskú premiérku Margaret Thatcherovú, ani na silu britskej armády.

Britské vojsko za pár týždňov rozdrvilo argentínsku armádu, čo do roka viedlo ku katastrofálnemu pádu vojenskej junty a k víťazstvu demokracie. Ale znovuzískanie Malvín – čo je argentínske označenie Falklandských ostrovov – je trvalo prítomnou požiadavkou: v Rosariu bol v Parque Nacional de la Bandera (doslova: Národný park zástavy) odhalený pamätník na počesť „hrdinov, ktorí žijú na Malvínskych ostrovoch“. V argentínskej ústave z roku 1994 stojí, že získanie tohto územia je cieľom, ktorého sa krajina nikdy nesmie vzdať. V roku 1983 víťazí vo voľbách Raúl Alfonsín, jeden z mála politikov, čo si dokázali udržať dištanc od vojakov, ktorých jediným cieľom vojny bolo posilnenie vlastnej diktatúry.

O štyri roky neskôr, keď Celia očakávala svoje tretie dieťa, bola situácia stále dramatická. Na Svätý týždeň (Semana Santa) v roku 1987 sa Argentína ocitla na pokraji občianskej vojny. Mladí armádni dôstojníci zvaní *Carapinatas* (t. j. Pomaľované tváre) povstali pod vedením plukovníka Alda Rica proti vláde a žiadali ukončenie súdnych procesov s porušovateľmi ľudských práv, ktorí spáchali svoje zločiny počas vojenského režimu. Vojenski velitelia sa odmietali podriaďovať prezidentovi. Ľudia vyšli do ulíc brániť demokraciu. Odborová organizácia CGT (Confederación General de Trabajo) vyhlasuje generálny štrajk. Dňa 30. apríla vystúpil prezident Raúl Alfonsín pred zhromaždením na Mayskom námestí (Plaza de Mayo) a vyhlásil: „Dom je uprataný, pokojné Veľkonočné sviatky.“ Táto veta vošla do dejín, pretože nič nebolo v tej chvíli vzdialenejšie pravde. Prezident nemal na armádu žiaden vplyv a musel s *carapinatas* rokovať a zaručiť im ukončenie

súdnych procesov. Zákon nazvaný Obediencia Debida (zákon o podriadenosti) vynímal dôstojníkov a ich podriadených spod trestov za barbarizmus, ktorého sa dopustili a za ktorý boli zodpovední. V zmysle tohto zákona tak podliehali iba svojim bezprostredným nadriadeným. Zákon vošiel do platnosti 23. júna 1987, v ten istý deň, ako bola Celia prijatá na pôrodné oddelenie Garibaldiho nemocnice. Jej dvaja synovia, sedemročný Rodrigo a päťročný Matías zostali doma so starou matkou, kým Jorge odviezol svoju Celiu do nemocnice. Po dvoch chlapcoch by chceli dievčatko, ale chromozómy rozhodli, že to bude ďalší chlapec. Tehotenstvo prebehlo bez problémov. Komplikácie však nastali v posledných hodinách pred pôrodom. Gynekológ Norberto Odetto diagnostikoval vážne ohrozenie plodu, a preto sa rozhodol o umelé vyvolanie pôrodu, aby nedošlo k trvalým následkom na dieťať. Jorge si dodnes pamätá na hrôzu tých chvíľ a paniku, ktorú cítil, keď mu doktor povedal, že zrejme bude musieť použiť pôrodné kliešte, ale že mu sľubuje urobiť všetko pre to, aby ich použiť nemusel. Jorgeho totiž ako mnohých iných rodičov znepokojovali rôzne hororové historky, ktoré sa dopyčul o pôrodných kliešťoch a deformáciách a trvalých poškodeniach detí, ktoré sa narodili pri ich použití. Napokon však kliešte neboli potrebné: pár minút pred šiestou ráno sa narodil Lionel Andrés Messi, tri kilá a štyridsaťsedem centimetrov, červený ako paradajka a s jedným uškom zloženým napoly, práve pre umelo vyvolaný pôrod. Bola to však anomália, ktorá sa podobne ako v prípadoch mnohých iných detí v priebehu niekoľkých hodín stratila. Po hodinách strachu prichádza šťastie: nový prírastok je trochu ružový, ale zdravý.

Mimo budovy nemocnice je však situácia oveľa menej pokojná. V meste vybuchuje bomba a po nej ďalšia vo Villa Constitucióne, kde pracuje Jorge. Celkovo dôjde v dôsledku zavedenia zákona o podriadenosti k pätnástim bombovým útokom. Nie sú však obeť na životoch, iba materiálne škody. Lenže bomby odhaľujú fakt, že krajina je rozdelená, ovládaná vojenskou silou a v hlbokoj hospodárskej kríze. Minister vnútorného obchodu ohlasuje zvyšovanie cien základných

potravín: ceny mlieka a vajec vzrastú až o deväť percent, cukor a kukurica o dvanásť, elektrina o desať a benzín o osem percent – čo bolo na príslušníkov robotníckej triedy Messiovcov a Cuccittiniovcov pomerne dosť, hoci sa mohli spoľahnúť na dva príjmy a na to, že mali vlastné pozemky. Jorge s pomocou svojho otca Eusebia postavil po víkendoch dom na rodinnom pozemku vo štvrti Las Heras s rozlohou tristo štvorcových metrov. Bola to dvojposchodová tehlová stavba so zadným dvorom, kde sa mohli hrať deti. Lionela sem priväzajú 26. júna, keď ho spolu s matkou prepustili z nemocnice.

O šesť mesiacov neskôr vznikne fotografia, ktorú možno vidieť v rodinnom albume: baculaté usmievavé chlapča sedí na rodičovskej posteli, na sebe má malé modré nohavice a biele tričko. Ako desaťmesačný začne behať za svojimi staršími bratmi. A dochádza k prvému zraneniu. Chlapec vychádza – ktovie prečo? – z domu. Možno sa hrať s deťmi na ulici, ktorá ešte nie je vyasfaltovaná, a preto po nej nechodí veľa áut. Okolo však prechádza akýsi bicyklista a ten malého chlapca zrazí. Leo sa srdcervúco rozplače: všetci dospelí vyletia z domu na ulicu. Zdá sa však, že okrem strachu sa chlapcovi nič nestalo. V noci sa však začne sťažovať a napuchne mu ľavá ruka. Idú s ním do nemocnice – je to zlomenina laktovej kosti. Musí to ísť do sadry. O pár týždňov je však chlapec fit. Nadchádzajú jeho prvé narodeniny a jeho tety a ujovia mu kupujú futbalový dres klubu Newell's Old Boys, ktorého budúcim fanúšikom sa má chlapec podľa nich stať. Ale to je ešte príliš skoro. Ako trojročný sa Leo radšej hrá s obrázkovými kartami a s oveľa menšími loptičkami, presnejšie s hlinenými guľôčkami. Obohrá mnohých protihráčov a má ich vždy plné vrečko. Či v škôlke alebo v škole, vždy si nájde na ne čas. Ako štvorročný dostane od rodičov bielu loptu s červenými kosoštvorcami. To je pravdepodobná tá chvíľa, keď vznikne onen osudový vzťah. Jedného dňa Leo všetkých prekvapí. Otec hrá s jeho bratmi na ulici futbal a Leo sa po prvý raz rozhodne pridať sa k nim. Dovtedy dal vždy prednosť hlineným guľôčkam – tentoraz však nie. „Boli sme úplne paf, čo to vlastne robí,“ hovorí otec Jorge. „Nikdy predtým s nami nehral.“

Najmenší zo všetkých

Jedného letného popoludnia roku 1992

Futbalové ihrisko v Grandoliho centre je takmer holé. Je to vlastne kus zeme s niekoľkými trsmi trávy pri postrannej čiare. Bránky sú v hroznom stave, rovnako plot a budovy, v ktorých sú sprchy a šatne. Ani celá štvrť na tom nie je lepšie: na každej križovatke pozdĺž celej Gutiérrezovej ulice sú samé provizórne autoumyvárne, predajcovia ojazdených pneumatík, nápisy „Vykupujeme železo“, teda vlastne šrot, a je tam dokonca aj kartónová reklama s ponukou na strihanie psov. A v pozadí sa týčia vežiaky, ktoré vyzerajú ako opustené, ale v ktorých stále žijú ľudia; ďalej nízke malé domčeky, ktoré už dávno stratili svoj starý šarm; v dierach v asfalte rastie burina, v spore cítiť pach lacného jedla, muži a stará generácia nemajú čo robiť, deti sa vozia na bicykloch, ktoré sú im príliš malé. „Ľudia sa tu zmenili,“ hovorí ten najstarší z najstarších a dodáva: „V noci je strach vyjsť na ulicu.“ Nastahovali sa sem kadejakí delikventi.

O tretej popoludní tu sotva stretnete živú dušu. Futbalové ihrisko je prázdne. Deti zo susednej školy, ktoré chodievajú športovať do Centra telesnej výchovy Abanderada Mariana Grandoliho č. 8 (pomenovaného na počesť dobrovoľníka, ktorý vo vojne v roku 1865 položil život za svoju vlasť), už odišli a futbalisti sa tu objavajú až okolo piatej. Jedinou osobou, ktorá tu je, je učiteľ v bielom tričku, v modrej tepláčkovej súprave a v teniskách. Ukazuje na stopäťdesiat metrov vzdialený dom seňora Aparicia, prvého trénera Lionela Messiho.

Aparicio otvára dvere s mokrými rukami – práve chystá jedlo pre svoju slávnu manželku Claudiu. Ale pozýva hostí dnu a sám sa pohodlne

usadí. V striedmo zariadenej obývačke, v ktorej dominuje starý televízor, sú štyri kreslá, obrovský biely pes a v ovzduší typický plesňovitý pach. Salvador Ricardo Aparicio má sedemdesiatosem rokov, štyri deti, osem vnukov a vnučiek a štyri pravnúčatá. Má unavenú bledú tvár s uzučkým fúzikom. Telo ma poskrúcané ako ostnatý drôt, hlas a ruky sa mu chvejú. Celý život robil na železnici. Ako mladík hrával v drese č. 4 za Club Fortín a pred tridsiatimi rokmi trénoval deti v Grandoliho centre.

Jeho rukami prešli stovky a stovky detí, vrátane Leových bratov Rodrigo a Matíasa. Najstarší Messi bol rýchly a silový stredný útočník; ten druhý hrával v obrane. Stará matka Celia ich vodievala na tréningy každý utorok a štvrtok. Jedného letného popoludnia priviedla aj Lea.

„Potreboval som ešte jedno decko na doplnenie mužstva detí, narodených v roku 1986. Čakal som naňho s dresom v ruke, kým ostatné deti sa zatiaľ rozcvičovali. Ale ten chalan neprišiel. Vtom som si všimol také drobné chlapča, ktoré si vedľa kopalo loptu. Už bol najvyšší čas... A tak som si povedal: došľaka, neviem síce, či ten chlapec vie hrať, ale čo už... A tak som šiel za jeho starou matkou, ktorá bola vážne do futbalu a povedal som jej: ‚Požičajte mi vášho chlapca.‘ Ona ho už predtým chcela vidieť na ihrisku a stále do mňa dobiedzala, aby som ho vyskúšal. Presvedčala ma, že ten malý chalan má talent. Ale jeho matka, či teta, to sa už nepamätám, bola proti tomu: ‚Je taký malý a ostatní takí veľkí.‘ A tak som ju ubezpečil, že na chlapca dohliadnem. Ak by niekto šiel po ňom, tak zastavím zápas a dám ho dole.“

Toto je teda interpretácia seňora Aparicia. No rodina Messi-Cucittinovcov má inú verziu tejto historky: „Bola to Celia, ktorá prinútila Apu zaradiť Lea do mužstva, keď mu chýbal jeden hráč. Jemu sa to nepáčilo, pretože chlapec bol príliš malý. Ale jeho stará matka stála na svojom: ‚Len ho pekne nechaj a uvidíš, ako to chlapča vie.‘ A Apa povedal: ‚No tak dobre, ale dám ho k postrannej čiare, lebo keď sa rozplače, môžete si ho odtiaľ vziať.“

Čo sa však stalo potom, na tom sa obe strany zhodnú. Nechajme hovoriť starého kouča: „No... tak som mu dal dres a on si ho obliekol. Prišla k nemu prvá lopta, pozrel sa na ňu a.... nič.“

Don Apa, ako ho tu oslovujú, vstane z kresla a napodobňuje výraz tváre malého Messiho. Potom si znovu sadne a pokračuje: „On je totiž ľavák, a preto netrafil. Druhá lopta mu však prišla už na ľavačku, zablokoval si ju a potom prešiel jedného protihráča, potom druhého a potom ďalšieho. Revem naňho: ‚Kopni to, kopni!‘ Bol celý vystrašený, že ho niekto zraní, ale pokračoval ďalej a ďalej. Už sa síce nepamätám, či dal gól, ale niečo také som nikdy dovtedy nevidel. Povedal som si: ‚Také niečo sa nestáva.‘ A už som ho nikdy nestiahol.“

Señor Aparicio mizne vo vedľajšej miestnosti a vracia sa s plastickým vreckom. Potom sa prehrabáva v spomienkach na svoj život. Konečne nájde tú fotografiu: zelené futbalové ihrisko, mužstvo detí v červených dresoch a priamo pred mladistvo vyzerajúcim Apariciom stojí ten najmenší zo všetkých: biele trenírky má zakasané takmer pod pazuchami, dres je príliš veľký, na tvári vážny výraz, nohy do O. To je Lionel: vyzerá ako vtáčatko, ako blcha, ako ho zvykol prezývať jeho brat Rodrigo.

„Narodil sa v roku 1987 a hral za mužstvo ročníka 1986. Bol postavou najmenší a zároveň najmladší, ale vskutku obstál. Šli naozaj tvrdo po ňom, ale bol to mimoriadny hráč s nadprirodzeným talentom. Narodil sa ako futbalista. Ľudia sa zbíhali na jeho zápasy. Keď dostal loptu, tak bol koniec. Bol neuveriteľný, nevedeli ho zastaviť. Dával štyri, päť gólov za zápas. Jeden dal mužstvu Club de Amanecer, čo bolo také mužstvo ako z reklamy. Pamätám si to ako dnes: prešiel cez všetkých, vrátane brankára. Aký bol jeho hráčsky štýl? Taký, ako dnes – bol to slobodný hráč. A aký bol ako dieťa? Seriózny, vždy stál ticho pri svojej starej matke. Nikdy sa nesťažoval. Keď ho občas nabrali, tak aj plakal, ale potom vstal a valil ďalej. Preto sa s každým hádam a bránim ho, keď tvrdia, že je sebec, alebo že nie je až taký bohvieaký, prípadne že je nenažraný.“

Z vedľajšej izby sa ozve manželka señora Aparicia: starý tréner na chvíľu odíde a potom sa vracia s ďalšou várkou spomienok.

Hovorí o videopáske, ktorú nemôže nájsť. Má byť na nej niekoľko zápasov zázračného dieťaťa. „Ukazoval som ju iným deckám, čo všetko

sa dá robiť s loptou na nohe.“ Je tam záznam, keď bol u Lea na návšteve pri jeho prvom návrate zo Španielska. „Keď ma tam zbadali, bolo to ako v blázinci. Odišiel som ráno a vrátil som sa o jednej na druhý deň. Celý čas sme debatovali o futbale a ako je to v Španielsku.“ Alebo záznam o večierku, ktorú zorganizovali ľudia zo susedstva na Lionelovu počesť. Chceli mu osobne odovzdať na Grandoliho ihrisku plaketu, ale nakoniec Leo nemohol prísť. Neskôr zavolať a povedal: „Ďakujem, možno nabudúce.“

Starý futbalový učiteľ nemá v sebe žiadnu trpkosť, naopak, rozpráva o malom chlapcovi, ktorého pred tolkými rokmi viedol, s veľkým zaujatím.

„Keď som videl v televízii jeho prvý gól v drese Barcelony, začal som plakať. Moja dcéra Genoveva, ktorá bola vo vedľajšej izbe, sa ma spýtala: ‚Čo sa stalo, tatko?‘ ‚Nič,‘ odpovedal som, ‚som len dojatý.’”

Aparicio vyťahuje z vrečka ďalšiu vzácnosť. Je to ďalšia fotka malého blondavého chlapca v príliš veľkom drese a s krátkymi nohami – v ruke drží svoju celkom prvú trofej. Je skoro taká veľká ako on sám.

Leo nemá ešte ani päť rokov, pritom už v Grandoliho centre začína vychutnávať góly a úspech. Má šťastie aj v tom, že aj druhý rok ho vedie jeho starý tréner. Jorge prijíma ponuku riaditeľa klubu a preberá vedenie detského mužstva ročník 1987. Prvý zápas hrajú proti Alfi a potom nasleduje množstvo ďalších duelov s mužstvami z celého mesta. Všetko vyhrávajú. „Keď všetko, tak *všetko*: šampionát, turnaje, priateľáky...” spomína si otec Jorge Messi s väčšou hrdosťou než tréner.

Ale popri futbale prichádza čas na školu. Leo začne navštevovať základnú školu č. 66 v Las Heras na Buenosairesej ulici č. 4800. Vodi ho tam buď matka Celia, alebo teta Marcela, prípadne suseda Silvia Arelanová, matka Cintie, Leovej najlepšej kamarátky. Chodievajú pešky buď križom, alebo popri futbalových ihriskách v kasárňach 121. komunikačného bataliónu. Netrvá to ani desať minút a sú na mieste.

Keď prichádzame ku vchodu, vidíme najmenšiu triedu zaujatú kreslením. Dvaja chlapci majú na sebe dres s Messiho menom. V ob-

rovitom krytom pavilóne niekoľko detí v bielych školských uniformách hrá s úžasným zaujatím zápas. Žiadne góly však nepadajú, chýba im totiž lopta: hrajú sa s gučou hnedého papiera, prelepeného izolačnou páskou. Pohybujú sa svižne, pričom nevelmi dbajú na drsný podklad zo sivého štrku – kľúčujú, fintujú, driblujú. Je medzi nimi Bruno Biancucchi, Leov bratranec. Je celý spotený a červený od námahy, vlasy čierne ako uhoľ sa mu lepia na tvár, má na uchu pásikovú bielo-ružovú náušnicu. Jeho partáci rýchlo zistia, že je najlepši. Novinári už popísali pomerne dosť článkov o tom, že z neho vyrastie Leov nástupca. Jeho tréneri tvrdia, že má naozaj dobrý pohyb a rovnaký talent ako jeho slávny bratranec. A že je podobne ako Leo plachým chlapcom. Jediné, čo svojmu bratrancovi závidí, je jeho iniciatíva a schopnosť strieľať góly. Bruno je tiež útočník a raz by chcel obliecť dres Barçy.

Obkolesí nás kopa detí. Všetci chcú povedať niečo o chlapcovi, ktorý chodil do ich školy len pred niekoľkými rokmi. Jedenástočný Pablo má vo všetkom jasno: „Na čo siahne, v tom je najlepši na svete. Je lepši než Maradona. Najväčšmi sa mi páči jeho rýchlosť, je úžasný.“ Deväťročný Agustín má však problém, ktorý trápi mnohých jeho krajanov: „Maradona začínal v národnej juniórke. Ale Messi v Barçe.“ NePOCHYBNE, Barcelona je odtiaľto príliš ďaleko. Postupne sa k nám pridávajú aj dievčatá, ktoré sa spočiatku okúňajú. Ich názory sú rozdielne. Jedny tvrdia, že je Leo fešák, druhé však, že je príliš malý.

Je prestávka a pod prastarým popraskaným stromom sa malí školáci pustia do ďalšieho zápasu. Leo zvyčajne naháňal okolo obrovitého kmeňa tohto stromu papierové či plastické lopty. Jeho najkrajšou spomienkou na tieto roky sú spomienky presne na tie zápasy s čímkoľvek, čo sa im priplietlo pod nohy. Nemá problém pripustiť, že mu učenie veľmi nevoňalo.

Jeho učiteľka od prvej do tretej triedy Mónica Dóminová to potvrdzuje: „Nie, Leo naozaj nebol najlepši žiak, ale vykazoval primerané výsledky. Spočiatku mal problémy s čítaním, tak som jeho matke poradila, aby ho zobrala k logopédovi. V ostatných predmetoch sa krôčik po krôčiku zlepšoval, aj keď nedosahoval prenikavé výsledky. Bolo

to tiché dieťa, milé a plaché, jedno z najplachejších, aké som za celú svoju učiteľskú kariéru mala. Ak ho človek priamo neoslovil, sedel v lavici na samom konci triedy ako voš pod chrastou. Ale súťažil so staršími deťmi, aby mohol hrať na žiackych turnajoch v Rosariu. Bol dobrý, to iste, vyhrával trofeje a medaily, ale nikdy som ho nepočula, že by sa vyťahoval, ako dobre hral a koľko strelil gólov.“

4. kapitola

Taký ako vždy

Rozhovor s Cintiou Arellanovou

Má jasnomodré oči, súmernú tvár a štíhlu postavu. Bude učiteľkou zdravotne postihnutých detí. Ešte niekoľko skúšok a bude promovaná. Žije v Ibañezovej uličke č. 510, v skromnom dome, kde priateľsky víta hostí. Čierny pes vrtí chvostom a skúmavo si prezerá prichádzajúcich, než vyjde z prázdnej obývačky na dvor, ktorý susedí s dvorom Messi-ovcov. Cintia bola odjakživa Leovou kamarátkou. „Naše matky boli čosi ako ,tehotné sestry“, hovorí. Jej matka Silvia Arellanová otehotnela zhruba v tom istom čase ako Leova matka Celia. „Stretávali sme sa,“ vysvetľuje Silvia. „Chodievali sme spolu na nákupy, trkotali sme o budúcnosti našich detí. Ja som čakala svoje prvé dieťa. Boli sme dobré priateľky.“ Silvia kladie pohár so sódou na stôl a odchádza. Prenecháva miesto svojej najstaršej dvadsaťdvaročnej dcére, ktorá chodila s Lionelom od jaslí cez materskú školu až po základnú školu. Vždy chodili spolu do školy a zo školy, učili sa spolu, oslavovali narodeniny i hrali futbal.

Aký bol Leo, keď bol malý?

„Bolo to typické plaché dieťa, ktoré toho veľa nenahovorilo. Zmenil sa len vtedy, keď šlo o futbal. Spomínam si, ako sa kapitáni mužstiev cez prestávku vo vyučovaní obvykle pohádali pri výbere hráčov, lebo všetci chceli hrať s Leom, ktorý dával najviac gólov. S ním bola istota, že vyhráte. Futbal bol vždy jeho vášňou. Mnohokrát neprišiel pre zápas alebo tréning ani na oslavu narodenín.“

A aký bol v škole?

„Volali sme ho Piqui (t. j. Drobec), lebo bol z nás najchudší. Nemal rád jazyky, ani matiku. Bol dobrý na telocviku a výtvarnej výchove.“

Vraj ste mu pomáhali...

„Áno, občas... Na písomkách sedával za mnou a keď niečo nevedel, tak sa ma spýtal. Keď sa učiteľka nepozerala, tak som mu dala pravítko alebo gumu, kde boli napísané odpovede. A poobede sme často robievali spolu domáce úlohy.“

Potom ste sa na strednej škole museli rozlúčiť, Leo odišiel do Barcelony...

„Všetci sme v to letné popoludnie plakali, keď odchádzal s rodinou do Španielska. Nechcela som tomu uveriť, že strácam najlepšieho kamaráta. Keď sme spolu telefonovali, bolo to veľmi dojímavé. Mala som pocit, že život v Európe znáša veľmi ťažko. Ale keď prišiel domov a porozprávali sme sa, tak som zistila, že to bola preňho veľmi významná skúsenosť. Bolo to pre jeho rodinu namáhavé, Celia sa s Mariou Sol dokonca vrátili domov. Povedal mi, že sa dokázal integrovať preto, lebo tam boli ďalší chalani v jeho veku, ktorí prišli hrať futbal. To bola preňho zásadná vec. Chcel byť futbalista a to sa mu podarilo.“

Cintia vstáva a vracia sa so zložkou plnou fotografií a novinových výstrižkov. Na jednej fotke sú s Leom ako deti: Leo s cumlíkom a s modrým podbradníkom, za nimi veľikánska bábika, oblečená ako nevesta. Vedľa neho Cintia v plienkach a vrkôčikoch. Potom je tam triedna fotka z jaslí z roku 1992, kde sú všetci v modrých rovnošatách. Ďalej obrázok z karnevalu, on ako policajt v prilbe, s prilepenými fúzmi, ona s obrovskými okuliarmi a v bielych šatách. Potom nasleduje množstvo novinových článkov: „Nový Maradona“, „Čakanie na Messiáša“, „Z ktorej planéty prichádza?“, až sa dostávame k titulkom z júla 2005, teda k víťazstvu Argentíny na majstrovstvách sveta hráčov do 20 rokov.

„Zorganizovala som spolu s ostatnými tu v susedstve párty. Poobchádzali sme všetky rodiny, aby prispeli na konfety, ohňostroja a farby.

Napísali sme na cestu bielymi písmenami: Leo – pýcha národa. Na jeho ulici sme rozvinuli transparent s nápisom: Vitaj, šampión! Mal prísť o jednej ráno, celá štvrť bola na nohách a čakala ho, bola zima a trochu chladno. Ale on neprišiel. Niektorí už boli unavení a šli domov. Motali sme sa tam do piatej ráno, keď sa na konci ulice objavilo auto a trúbilo ako o dušu. V tej chvíli sa zapli všetky televízne kamery, ľudia začali šaliať, vystreľovať svetlice, trieskať do bubnov a kričať: Leo je tu, Leo je tu! Bol unavený. Nečakal také prijatie, ale bol naozaj šťastný.“

Nasledujú ďalšie výstrižky a ďalšie Leove fotografie, ako aj niekoľko naozaj šťavnatých stránok plných kritiky zo zápasu Argentíny proti Nemecku na šampionáte v roku 2006, spolu s obrázkom Lea, sediaceho na lavičke.

„Vraj je impulzívny a nezapadol do partie. Zarezali ho. Ale on nie je taký. Len ten, kto ho pozná, vie, čo cíti. Ak sa mu nedarí, stáva sa trochu samotárom, ustúpi, utiahne sa do seba. Niekedy bol taký aj so mnou. Zistiť, čo sa v ňom deje, bolo ako žmýkať krv z kameňa. Pre mňa je však Leo hlavne miláčik.“

Zmenil sa nejako?

„Nie, pre mňa je taký ako vždy, plachý a tichý. Je to ten istý Leo, s ktorým som vyrastala. Jediný rozdiel je, že keď prišiel domov, sadol na bicykel a poďho do mesta. Teraz sa musí voziť autom, lebo by mu ľudia nedali pokoj. Nechce sa mu veriť, koľko rozruchu spôsobuje. Tí istí ľudia z jeho okolia si teraz robia jeho fotky, dievčatá ho čakajú pred domom, aby ho pozdravili. Chlapci chcú byť ako on. Prekvapuje ma a ohromuje, čo všetko ľudia vykrikujú v Španielsku, alebo keď hrá za národné mužstvo. Keď sa ma niekto naňho pýta, radšej som ticho. Nechcem, aby si mysleli, že rozširujem klebety alebo sa snažím upriať na seba pozornosť. Nie, pre mňa je Leo skromný priateľ na celý život, ktorému ešte stále nedošlo, aký je vlastne slávny.“

5. kapitola

Červený a čierny

21. marca 1994

Raúl, útočník Realu Madrid, hovorí: „Vždy som hral s dobrými Argentínčami, či už to bol Valdano, vedľa ktorého som debutoval za Real, alebo Redondo, prípadne ďalší spoluhráči, s ktorými som sa stretával v šatni. Mám so všetkými skvelé vzťahy. Chcel by som ísť niekedy do Argentíny na futbal. Chcel by som vidieť zápas Bocy Juniors alebo River Plate.“

„Alebo Newell's,“ dodával Lionel Messi potichu.

Blcha nikdy nevynechá príležitosť ubezpečiť všetkých o svojom vzťahu k červeno-čiernym. A to až do takej miery, že sa jeho rozhovor s kapitánom Realu Madrid na verejnom podujatí skončí debatou o mužstve, ktoré miluje. To sa dalo očakávať – láska ku klubu Newell's Old Boys je rodinnou tradíciou. Jeho otec Jorge za klub hrával od svojich trinástich rokov, až kým nemusel narukovať. Bol dobrým záložníkom s citom pre hru, skôr obranný typ než útočný, aj keď to nikdy nedotiahol na profesionálnu úroveň. Rodrigo začal navštevovať klubovú futbalovú školu ako sedemročný a v jeho šlapajach šiel aj mladší Matías.

Leo sem nastúpil priamo z Grandoliho centra začiatkom roku 1994. Kluboví skauti už o ňom vedeli. Povedali jeho bratom, aby priviedli najmladšieho Messiho so sebou, či je naozaj taký mimoriadny talent, ako sa hovorilo. V priebehu mesiaca odohral potom Leo po poobediach a večeroch osem zápasov za rôzne formácie v nižších súťažiach. Bol to náročný test a on nesklamal. Vedenie Newell's ho uznalo za fenomenálneho a odporučilo ho do Escuela de Fútbol Mal-

vinas (Malvínskej futbalovej školy), kde sa starali hlavne o mladučkých futbalistov. To Leo nemal ani sedem rokov. Šéfstvo klubu muselo najprv všetko prebrať s jeho rodičmi, ale vzhľadom na ich zápal pre futbal to nebol problém.

„Jeho otec raz prišiel za mnou a hovorí: ‚Idem ho dať do Newell’s,‘ spomína si Salvador Aparicio, starý tréner z Grandoliho centra. „Čo som mu mal na to povedať? No... tak im ho daj!“

A tak sa dňa 21. marca 1994 stáva Lionel Andrés Messi, registračný preukaz číslo 992312, členom klubu Atlético Newell’s Old Boys.

Newell’s a Rosario Central sú dva rivalské kluby, medzi ktorých sa delí vášeň *Rosarinos* (teda ľudí, pochádzajúcich z Rosaria). Club Atlético Rosario Central bol založený 24. decembra 1889 ako športový klub Ústredia argentínskych železníc. Založili ho anglickí robotníci, ktorí pracovali na železnici. Prvým prezidentom bol Colin Bain Calder. Keď sa v roku 1903 železničná spoločnosť spojila so spoločnosťou Ferrocarril Central Argentino a ďalšími železničnými spoločnosťami z Buenos Aires, klub si zmenil meno, ktoré má od tých čias: Club Atlético Rosario Central. Jeho klubové farby sú modrá a zlatá. V jeho drese hrávali takí veľkí hráči ako Mario Kempes, Luciano Figueroa, José Chamot, Cristian González, Roberto Abbondanzieri, Roberto Bonano, César Delgado, Daniel Díaz, Daniel Pedro Killer, Juan Antonio Pizzi či César Menotti, aby sme spomenuli aspoň niekoľkých. A dvaja najznámejší fanúšikovia klubu? Prvým bol Ernesto „Che“ Guevara, narodený v Rosariu 14. júna 1928, ktorý býval na ulici Entre Rios č. 480. Pár blokov odtiaľ na Plaza de la Cooperación je monumentálna nástenná maľba Ricarda Carpaniho na jeho pamiatku. Druhým nezabudnuteľným je Roberto „El Negro“ Fontanarrosa, jeden z najväčších argentínskych futbalových karikaturistov a spisovateľov, okrem iného. Žiaľ, v roku 2007 zomrel.

Futbalový klub Newell’s založili 3. novembra 1903 učitelia, študenti a absolventi Argentínskej obchodnej anglickej školy, ktorú ustanovil v roku 1884 Isaac Newell, narodený v Anglicku v grófstve Kent. Legenda hovorí, že to bol práve on, kto ako prvý priviezol do Latinskej

Ameriky koženú loptu a oficiálne futbalové pravidlá. Študenti jeho školy – medzi nimi ako klubový promotér Newellov syn Claudio – začali hrať futbal a založili klub. Vtedy sa zrodilo aj meno klubu Newell's Old Boys na počesť otca a zakladateľa školy. Klubové farby sú čierna a červená.

Jednou z vecí, z ktorej ešte dnes všetkým „bratrancom“ z klubu Rosario Central vstávajú vlasy dupkom, bolo vidieť Diega Armanda Maradonu v drese Newell's, aj keď len v piatich oficiálnych a dvoch priateľských zápasoch. Bolo to v roku 1993, keď sa „Zlatý chlapec“ vrátil z Európy, kde začal najprv v Barcelone, potom prešiel do Neapola a skončil v Seville. Okrem Diega však hrali v klube skvelí hráči od Gabriela Batistutu po Jorgeho Valdana, od Abela Balba po Maxiho Rodrígueza, od Sergia Almiróna po Mauricia Pochettina, od Juana Simóna po Roberta Sensiniho, od Jorgeho Griffa po Waltera Samuela, od América Gallega po „Tata“ Martina. A akú prezývku dali fanúšikovia svojmu klubu? Malomocní. Zvláštne, ale presné. V istom zmysle znevažujúci prívlastok, ktorý sa však stal pevným a uznávaným symbolom. To si zasluhuje vysvetlenie, ktoré je možné nájsť na webovej stránke fanúšikov Newell's, venovanej viac než storočnej histórii klubu.

Podľa toho, čo nám povedali naši starí rodičia – a čo sa zhoduje s populárnou legendou – , pred mnohými rokmi chcel ženský benefičný výbor Carrascovej nemocnice usporiadať charitatívny zápas na pomoc pri liečení tzv. Hansenovej choroby, všeobecne známej ako lepra. Mal to byť zápas medzi dvoma najväčšími klubmi v Rosariu, a tak výbor oslovil vedenie oboch klubov, či by nechceli takýto zápas odohrať. Newell's prijali pozvanie okamžite, ale mužstvo Central návrh rázne odmietlo. Toto možno vlastne považovať za historicky prvý zárodok problémov so zlato-modrými. Z prívržencov klubu sa vykluli mestskí darebáci, ktorí sa začali svojim odvekým červeno-bielym rivalom posmievať, že ich záujem o zápas pramení hlavne z toho, že sami sú malomocní. No a odvtedy sa fanúšikovia klubu Newell's prezývajú Malomocní a ich rivali z klubu Central Darebáci. Aj keď ide o najroz-

šírenejšiu verziu tohto príbehu a zrejme aj asi jedinú pravdivú, stojí za to poznamenať, že staršia rosarijská generácia má iné vysvetlenie toho, prečo sa fanúšikovia Newell's nazývajú „malomocní“. Vraj to siahla ešte do čias pred vznikom klubu začiatkom 20. storočia, keď šlo iba o obyčajnú školu v Rosariu. Podľa tejto verzie sa všetko točí okolo faktu, že v tých časoch nebolo zvykom oddeľovať domy v meste vysokými múrmi. To znamenalo, že sa ľudia mohli voľne rozprávať so susedmi, stačilo im postaviť sa na špičky, prípadne pristaviť si k plotu lavičku. Na druhej strane však lepra v tých časoch zahubila podstatnú časť obyvateľstva a Rosario nebolo výnimkou. Táto choroba, ktorej počiatky siahajú ešte do biblických čias, bola vždy charakteristická tým, že jej obeť boli oddelené z dohľadu i od kontaktu s ostatnými ľuďmi. Možno to bol dôvod, prečo si ľudia mysleli, keď prechádzali popri vysokých a nepreniknuteľných múroch školy pána Isaaca Newella, že tam musia držať v karanténe malomocných. A preto sa podľa niektorých ľudí fanúšikovia klubu Newell's Old Boys prezývajú „malomocní“.

Práve s touto prezývkou je spojený aj prvý Lionelov rozhovor pre rosarijský denník *La Capital*. Stane sa to však až o šesť rokov. Kým sa Messimu dostane tej cti objaviť sa v miestnej tlači, odohrá zápasy v šiestich ďalších nižších súťažiach a vsieti takmer päťsto gólov.

Vyblednuté červeno-čierne obrazce na stenách. „Sila malomocných“, hlása nápis na pästi, nasprejovanej na plote. Iste ide o robotu nejakých chuligánov. Nad zábradlím sa skvie nápis: Escuela de Fútbol Malvinas Newell's Old Boys. Ihrisko je v zúboženom stave, ale deťom, ktoré sa na ňom hrajú, to očividne neprekáža. Kluboví tréneri sa snažia robiť svoju prácu za každú cenu. V rohu pri šatniach leží zabudnutá zhrdzavená posteľ. Na druhej strane pozdĺž ulice Very Mujicovej sú ďalšie dve futbalové ihriská v rovnako zanedbanom stave. Niektorí tvrdia, že peniaze z permanentiek a predaja vstupeniek, no najmä z predaja toľkých hráčov do zahraničných klubov, kamsi miznú a nikto neinvestuje do školy, v ktorej vyrastajú mladé generácie hráčov. Bije to priam do očí. Je pravdou, že sa to tu od čias, keď Lionel odohral svoju